

1 “කොමියුනිස්ට්” — “වාම කොමියුනිස්ට්ට්වාදීන්” තේ නිල ප්‍රකාශනය වූ සත්‍යපතා සහරාවකි. මෙය 1918 ජූනි සිට අප්‍රීයල් දක්වා මොස්කෝරිඩ් පල විය. පළවුරයේ කළුප 4 ක් පමණකි.

2 ඉමහ විවින ගෙන ඇත්තේ සල්ඩ්කොට් — ජෛද්‍රින්ස් “පිට පළාත්ක මිනිසේකුගේ සාන්ත පිටර්ස්බර්ග් දිනපොත්” නැමති නව කරාවෙනි.

3 ග්‍රීක පුරුණයේ රුමත් කරණයකි. ඔහු ජලය මත පතිතවූ තම පිළිබිඳුවට ආලය කළේය. මෙම යොදුම යොදු ලබන්නේ කමාවම ආලයකරන්නන් පුවා දැක්වීම සඳහාය.

- 4 ගොගාල්ගේ “මල සිය ඇත්තෙක්” කතාවේහි එන සාහසික ඉඩීම හිමි වරිතයක් වන “නැසුදීයාව්” ගේ නම අනුව ගන් යෙදුමකි.
- 5 පුන්කර්වරු — ජරුදියාලට ඉඩීම හිමි රදුවරු
- 6 ලෙනින් උප්පා දක්වන්නේ එගල්ස් “ප්‍රංශයේ සහ පර්මනියේ ගොවිජන ප්‍රශ්නය” යන කානියෙහි විස්තර කර තිබෙන මාක්ස්ගේ ප්‍රකාශයන් ගෙනි. (මාක්ස් සහ එගල්ස්, නොරාගන් කානි, මොස්කෝව 1973, ටොම 3, පිටු 474)
- 7 මෙහි ලෙනින් සඳහන් කරන්නේ, සික්තෝබර සමාජවාදී විශ්ලවයට හා නිර්ධින පානියේ ආදායකත්වයට විරුද්ධව මෙන්ම පිළිබඳව ඉදිරිපත් කළ ප්‍රධාන ගොන්දේපිවලින් එකක් පිළිබඳවය. එන්, සූභානා-විගේ “විශ්ලවය ගැන සටහන්” නැමැති පොතින් මෙන්ම පිළිබඳව එම ප්‍රතිච්ලවවාදී අදහස් ඉදිරිපත් කළය. ලෙනින් “අපලන් විශ්ලවය ගැන (එන් සූභානාවිගේ ලිපි ගැන)” නැමැති ලිපියෙන් එම පොත දැඩි විවේචනයට ලක්කළේය.
- 8 ම්පලර කාරයා — රුසියානු ගත්තෙකුවරයක් වන ඒ. එ. වෙෂාලි උම නැමින් පුන් කතාවේ එන විටතයකි. එය සියලු තාවතාවයන් ස්ථියාරම්-හක්කාවයන් පිළිබුල් කරන පටු අදහස් දරන අම්බායුලග් පිළිනිසුවකි.
- 9 ‘ස්නාමිය ත්‍යාද’ — එස්ට්‍රේවරුන්ගේ දිනපතා පළවු ප්‍රධාන පුවත්පත. 1917 සුප්‍රතුම්බර ඩිට පළ විය. 1917 දෙසැම්බර ඩිට එය වාමා-මිකා එස්ට්‍රේ පක්ෂයේ ප්‍රධාන පත්‍රය බෙවට පත්විය. 1918 වාමා-මිකා එස්ට්‍රේ-න්ගේ කුයල්ල අවස්ථාවේ පත්‍රය කාරන ලදී.
- 10 මෙහි අදහස් වන්නේ, 1917 පුන් 11(24) දින සෞරියට සහාවල පළමු-වැනි සම්භේද-රුසියා සම්මේලනයේ සහාරනි මණ්ඩලයේද, පෙනුවාගුළු කමිකරු හා සොලෝනියෝ නියෝගීතයින්ගේ සෞරියට සහාවේ විධායක කාරක සහාවේද, ගොවි නියෝගීත සෞරියට සහාවේ විධායක කාරක සහාවේද හා සම්මේලනයේ දියාලම කෘෂිකාලීවල බිජුරෝග්ලවිද රේඛාබද්ධ සාකච්ඡා සහාවේදී තාවකාලික රජයේ ආමුන්ති විසාරණයේ පෙනුවාගුළු කමිකරුවන්ගේ හා සොලෝනියෝවන්ගේ සාම්කාමී පෙනුපාලිය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය සාකච්ඡා කිරීමේදී කරන ලද කතාව ගැනය. විසාරණයේ මිලියන් කතාව අපවාද සහගත ප්‍රතිච්ලවවාදී එකක් විය. රජයට විරුද්ධව කරන කුමන්තුණ පිළිබඳ හා ප්‍රතිච්ලවවාදී කටයුතු පිළිබඳ බොල්ජේ-

වික්වරුන්ට වෝදනා කළ ඔහු බොල්පෙවික්වරුන් සමග එකතුව යන කමිකරුවන් නිරායුධ කිරීම සඳහා තීරණාන්මක පියවරයන් ගන්නා බවටද තරේනය කළේය.

11 “ලිබරදන්වරු” — මොස්කරි බොල්පෙවික් පුච්චන් මු ‘යොටසල් සිමොනුට්’ හි දෙමියාන් ගෙද්දී විසින් පල කරන ලද “ලිබරදන්” නාමැති උපහාසාන්මක ලිපියට පසු, මෙන්පෙවික් නායකයින් වන ලිබර හා දන් ඇතුළ ඔවුන්ගේ සගයින්ට පටබැඳී උපහාසාන්මක නාමය.

12 ලෙනින් මෙම වචන ගෙන තීබන්න්, ඩී. එස්. ප්‍රජ්කින්ගේ කාච්-යකිනි. සුරුරයාට අධිරත් දෙවියා සහ කළාවන්ගේ ආරක්ෂකයා වන පිළිස් අපලෝන් චෙත අවිසිජ්ට ක්වියෙකු විසින් යටත ලද ඔහුගේ ක්වි ගැන වූ ප්‍රජ්කින්ගේ කාච්-යකාවනා කෙළවර මුදේ පහත සඳහන් වචනවලිනි.

ඔහු කියවදීදී ඇතුළක් පිටකළ පිබයි මෙයි ඇසිය.

මේ කාච්-යකාවනා වයස කියද?

ඔහු මෙම ගෙරවිලි පද බැඳීමට කොතරම් කළක් ගෙවි ද?

“ඔහු අවුරුදු පසලාසකි” සි එරාටෝ පිලිතුරු දුනි.

“නමුත් අවුරුදු පසලාසකි”, “වැඩිනැතු? මා ජ්වාලිනි”.

“එසේනම් ඉපල ඔහුගේ තැග්ග විය යුතුය”.

13 27 වැනි සටහන බලන්න.

14 බුරසාක්වරු — ආගමික පාසලක ශ්‍රාප ප්‍රජකවරු. ශ්‍රාපාගාරයක (බුරසා) මොවුනු තේවන් වූහ. දැඩි විනයකට යටත්ව සිටි මොවුන්ට දැඩි හා ක්‍රියාත්මක විධෙන්දන පමුණුවන ලදී. ඔවුන් ගැන රුධියානු ගන්කතුවරයෙකු වූ එන්. ඩී. පමියලාවයිකිගේ “බුරස කරා” හි ලිය ඇත.